

Kraméryusowy
Chf. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Čís. 48.

Ve Sobotu

dne 30 Listopadu.

Pátý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Ketonec předstěho tyhodne přišla nám z rukou ta glistorná zpráva, že císařský tak řečený hrad Fortlui sobě podmanili, na něm 4,000 zbrogných Francouzů zagali, a 110 kusů wybogowali. Tato zpráva můž každému vlastenecy proto býti potřebná, poněwadž nyní k Wurmserské armádě wsecky potřebnosti snáze a bez překážek dowážeti mohou. O vzdání tohoto hradu z mnohých listů následugicý zprávy sme wyráhli: Dne 13 toho w 1 hodinu zpoledne Komendant hradu wyslal trubace do nasseho lženi, podle kteréhož žádal, by mu přiměř na 24 hodin propugce no bylo; wšak nássi přiwolili toliko na 3 hodiny, a w tom krátkém času o kapitulacy jednáno bylo. Hned nato dne 16, což tu w garnysonu wogsta leželo, wyráhlo z města sewšši zbraní, a předssancy gi složili, a nássi ge gakožto zagaté dále do Kassatu wedli, kdežto pro ně y pro Fortluistě měšťany hned chléb pekli, nebo na hrade wsecka spiz ze spalena byla. Po dobytí tohoto hradu z 10ti tisíců lidu, genž ho dobywal, w tu chvíli 6,000 mužů k Wurmserské armádě odráhlo. — Fortlui lež na ostrowě řeky Keyna, a Alsac gest druhý hrad též na ostrowě, kteryžto hradu prwnjmu toliko za ohradu a bastu slauží.

*) Z Durlachu na den 17 toho píš, že zagatj Francouzové na hradu Lui wěššim dílem v armády Francouzů stýd

B b b

stých vystěhovanců pod zprávanu Prynce Bonde wogenšťau službu přigali.

Od Landawu 14 listopadu. Pruské wogšto giž zase stoji před tauto pevností, a gest zbrogným lidem tak obkličena, že z nížádné okolní wěsnice wíce obleženým potravu dodáwati nemohau, y ginať Francouzové nemohau sobě naděje dělati, aby jim armáda od řeky Moslu na pomoc přitáhla. Obležení nanowo se prohlásyli, že se chť do posledního muže brániti. Alež w wtrkawých Francouzů ani neyťužší přisaba není stála, a takť se stane, že gaťo w gíných pevnostech mimo nasse nadějí o kapitulaci žádati budau. Také se prawí, že w pevnosti zásoba není tak hrubě weliká, wšak o té wěci giste zprávy nemáme. Za čtyři dny Prussané dnem nocí do ni střileli, z čehož obywatelé welikau škodu wzali. Lj. kárna anebo apatyka, což neyduležitější wěc pro pevnost gest, do gruntu zhořela, a na hromadě leží. Učimo to zbořeny gsau pekárny, a tuť také 24,000 forců obilí na zkázu přišlo; špitál, w němž asy 1,800 nemocných leželo, do gruntu rozmetán gest, a takť též mnoho domů popelem lehlo, přičemž y lidé w dosti welikém počtu zahynuli. Ostatně slyšime, že w Landawě nebezpečná nemoc panuje, přičterěž se lidé po celém těle wyražegí; a toť nepochybně z toho pochází, poněwadž jim Prussané dobrau wodu odkopali, a w ginať stranu obrátili. — Při řece Sáře Francouzové syce pořád se stoji, gaťoby wyrazyti a w Cwaybryku své zymnj přeležení msti chtěli; wšak Brunswický Wýwoda na wšech

stranách zamezyl jim cestu, že se nikterak hnanti nemohau.

3 Sstrasburku 12 listop. Gaťž se zdá, cýsařští w Sárburku chť se osaditi, nebo zde welmi pewné šfance za kládagi. Prussané, genž se k cýsařským přirazyli, stoji w Raychshofenu a Bereztau, a w tomto druhém místě také se šfancy obražugi. Zde w Sstrasburce 4 kommissari národního shromáždění ustanowili práwo rewolucy a wogenště práwo, swrbli wšecky autedníky y wšecky wyšší oficyry od národních strážníků, a že gima byli podezřelí, wšecky nazpátek dále do země zaslali. Také y wšsem bohatším wložili summu 9 milíonů w asygnátch, kterěž summy národnímu shromáždění zapůgčiti magi.

3 Bryssu 12 listopadu. Od nassí y Francouzské armády nic nám nowého nepissí, toliko že Generál Žurdán ke Rambresy nazpátek táhl, a že gíný zastup Francouzů k Dynanu a Ssarleroa se hnul. Slawní byt Prynce z Koburku, gaťž onchdy bylo oznámeno, ne do Dornyku, nybrž do Bonde přeložen bude, kdez Prync přes celau zymu přebýwati miní. — 3 Wídně přišlo sem nedáwno zase 7 millionů zlatých. Gedená Kolonye Šesfu dnes sem přitáhla, kterěž polowic k Generálowi Bulie, a druhá polowic k Koburské armádě přigde. — Angličanům pořád čerstwého wogšta přibývá, a Hollendři nad obyčeg werbugí. — Dnes byli Brabantští stawowé zase shromáždění; wlasně syce newíme, co mezy sebau zawřeli, než deputyrowané wyslali k zplnomocněnému Minystru, a podle nich žádagi, by geho Allost Cýsař co neydrjwe do

Ny

Nyderlandu přigel, a přísahu věrnosti přigal, tak aby zase ve všech věcech náležitý pořádek vveden býti mohl.

3. Berlemontu 10 listopadu. Násse císařská armáda skutečně se hnula na zimní přeležení. Zde pozůstávající zástup má poručeno dnes k Bonde táhnouti. Snad nepřátelská armáda také to učiní, poněvadž již z mnohých míst nazpátku causla. Zatím však pluk císařských předce na břehu řeky Sambry zůstane, a na hnutí nepřátel pozor dávatí bude, kterýžto pluk od času k času vždy giny a giny zastupí, tak aby lid sobě odpočínatí mohl. Krom toho násse westera armáda také ležeti bude, že v každém okamžení pohromadě býti může. — Anglický Generál Elliot, genž do Tulu odjel, kdež hlavní zprávu na se přigme, francouzským vystěhovancům v Nyderlandch, v Cáchách a ginych městech, kteříž se s ním do Tulu vypraviti chtěli, dal oznámiti, že Anglický dvůr také dlouho toho nepovoluje, dokavadž y město Marselie v Anglických rukau nebude. Mezy tím vzkázal jim, aby se gen do Wandeského frage obrátili.

3. Paříže 9 listop. Co nyní v kassu na horovosti peněz pozůstává, počítá se na 3 milliardy, a tu velikau summu toliko audové národního shromáždění v svých rukau mají. Tyto peníze buď v chrámch pobrali, aneb lid ten, gegž v podezření měli, oblaupili, a tudy kassu svou tak rychle rozmnožili. Všecky tedy poklad francouzských zemí jest v rukau několika osob; a gestliže y ten na zmar přigde, medle co francouzská země více dobrého má k očeká-

vání? — Především při zasednutí národního shromáždění bylo oznámeno, že francouzové nad Španyely svojí zly, a že štreže vžiny v Bañolu do Baz talony se wtlačili. — Sekretář národního shromáždění četl list od gistého wenského duchovního, v kterémž on svůj auřad s sebe skládá, a o pensy prosí. Presydent oznámil, že Biskup a Pařížské duchovenstvo žádají, aby k mříži připuštění byli. Sned gím bylo povoleno. Seden and wstana, promluvil takto k národnímu shromáždění: Gle! tuť jest Pařížský Biskup a jeho wikáři, genž svůj kněžský auřad s sebe skládají! Biskup Gobet nato držel řeč, v kteréž přednesl, že dekrét ten, gegž na biskupstwj obdržel, národnímu shromáždění zpátkem odewzdává.

Biskupové Mertský a Dubský též svůj duchovní auřad s sebe složili, gichž potom y gini katolictj y protestantstj duchovní následovali.

3. Londýnu 5 listop. Admirál Nabsbryd, genž z Nyportu nazpát. k přišel, wčera byl w radě Admirálů. Gakž se zdá, náš královský dvůr není tím méně spokojen, že některj dworové při nynějši wálce neutral zůstávají, nebo gak slyšíme, při wčerejši radě bylo zawřeno, aby wšcky mocnosti za nepřátely Anglického královstwj považowány byly, kteréž se zrowna proti francouzům neprohlásejí. — Sest wálečných lodj, kteréž Lord Gilt wyšlal, oběhly (prý) po wodě město Fio- renco w Tosyce, a po zemi Generál Dooly též město wálečným lidem obkličil, tak aby na žádné straně obywas

telum potravu dodávána býti nemohla, strže což oba tito Wüdcové hledí tuto perwnost hladem wyležeti.

Od boreňšho Řeyna 15 listop. Gako w Sstrasburce, tak y w celých Elzaských a Lotrynku, a slowem, po wšs francouzské zemi lidé nuceni gsau, aby co neyspěšněgi peněz pügčowali. W Sstrasburce k tomuto těžkému břemenu gest 170 kontribuentů, totiž Řečtané y Židé. Mězy nimi gsau Dytrych otce s 300,000 zl., Collikofe s 200,000 zl., Menet s 150,000, knihkupec Salzman s 60,000, knihkupec König s 30,000, Žid Cers Bar s zkrátka tisíce zlatých. Na ten způsob mnozí Sstrasburští měšťané hned nagednau na žebrotu přivedení budau.

3 Bryslu 18 listop. Wogsto, kteráž gest pod zprávou Generála Barona Kulie, hnulo se z swého místa, a po nemnohém vslyš gáf Hastyer, kdež francouzové stáli, tak též y jiné místo blízko Žiwetu wybogowalo. Lidé, genž z Ryssu vtekli, prawj, že tam w chlebě veliký nedostatek gest, a že wogáci pořádně swého platu nedostávají, strže což w krátkém času z toho města podivné věci vyslyšime. Republikáni wšscky synice, kteráž gdau k tomu městu, dali prolámati a překopati, tak že nyní w gisté dylce wšsudy veliké gámy gsau.

Podlé neyposledněgšj zpráwy z Paříže, gáfž se zdá, zase tam negafé nové zbaučení gest k obáwání. Národnimu shromáždění tato wěc nebudě skrytá, poněwadž dalo poručení, aby dšl armády, genž na půlnocy stoji, každého okamžení na cestu byl přihoto-

wen. Toto poručení gest gisté, wšsák o tom gistotně říci nemůžeme, takéli francouzské wogsto k Paříži, čili do Wandestého krage poráhně, kdežto se republikánům welmi špatně wede.

Dobytá města wšsudy velikým počtem branného lidu osazena budau, y wšskeré wogsto w zymním přeležení musy býti tak přihotoweno, aby každého okamžení do pole mohlo wytráhnouti. Francouzové gesté gednau do Flandrii wpadnauti chtějí; wšsák dnes zase slyšime, že se od Poperyngu hnuli, prwé ale toto nestřastné město na wšsach stranách zapálwše, a studnice wšscký kaméním zahrnuwše, aby obywatelé k hášení žádné wody neměli. — Měz staršj bratr Krále francouzského Ludwika XVI., Prync Arusy odgede do Španyel, a kam se odebere Prync Artoa, také brzo zwjme.

3 Ewanbryku 17 listopadu. Několik dní znamenali sme, že se Prussané s wšsmi chystají, z čehož sme soudili, že cosy w tagnosti před se wzyti minj. Mězy jiným w našem městě a w celém tomto okolí zbýrali hřebíky, prowazy, sekery a tēm podobné nástroje. Dnes teprw w noci zwěděli sme to tagenstwj. Hrozná střelba ze spanj nás probudila, kteráž od 1 hodiny způlnocy až do 6ti do rána trwala. Po 9té hodině teprw přicházela zpráwa, že Prussané perwností Biče šturmem dobyli. Okolo 12té hodiny polednj zase sme násylně střileti slyšeli, a ta střelba od času k času byla slyšněgšj a k nám se přibližowala. Tě sme počali pochybowati o té zprávě, kteráž k nám w 9 hodin přišla, a zwláště když sme widěli, že lidé od Blisu o

wes